

UCHWAŁA NR XXI/139/2016
RADY POWIATU ŁOWICKIEGO
z dnia 22 czerwca 2016 r.

Stanowisko Rady Powiatu Łowickiego
w sprawie zawiadomienia z dnia 19 maja 2016 r. o nr PNK-I:4131.316.2016 r.
o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w celu kontroli legalności uchwały Nr XX/129/2016
Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zmieniającej uchwałę Nr
XV/96/2015 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek
ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r.

Na podstawie § 19 Statutu Powiatu Łowickiego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XI/70/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Łowickiego (Dz. Urz. Województwa Łódzkiego poz. 3622) w zw. z art. 77a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814) Rada Powiatu Łowickiego uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się „Stanowisko Rady Powiatu Łowickiego w sprawie zawiadomienia z dnia 19 maja 2016 r. o nr PNK-I:4131.316.2016 r. o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w celu kontroli legalności uchwały Nr XX/129/2016 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zmieniającej uchwałę Nr XV/96/2015 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r.” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Powiatu Łowickiego do doręczenia niniejszego Stanowiska Wojewodzie Łódzkiemu.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Górski

**Stanowisko Rady Powiatu Łowickiego
w sprawie zawiadomienia z dnia 19 maja 2016 r. o nr PNK-I:4131.316.2016 r.
o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 8 ustawy z dnia 5 czerwca
1998 r. o samorządzie powiatowym w celu kontroli legalności uchwały Nr XX/129/2016
Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zmieniającej uchwałę Nr
XV/96/2015 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek
ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r.**

W związku z doręczonym w dniu 20 maja 2016 r. zawiadomieniem z dnia 19 maja 2016 r. o nr PNK-I:4131.316.2016 r. o wszczęciu z urzędu postępowania określonego w rozdziale 8 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym w celu kontroli legalności uchwały Nr XX/129/2016 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zmieniającej uchwałę Nr XV/96/2015 z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r., Rada Powiatu Łowickiego przedstawia swe stanowisko w odpowiedzi na przedmiotowe zawiadomienie.

Na wstępie podnieść należy, iż po analizie treści przedmiotowego zawiadomienia, przedstawione przez organ nadzoru wątpliwości dotyczą *de facto* uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r. Z tej racji niniejsze wyjaśnienia – pomimo braku wszczęcia postępowania w trybie nadzoru w zakresie uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 29 grudnia 2015 r. – będą dotyczyły zarówno Uchwały Nr XX/129/2016 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r., jak i Uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 29 grudnia 2015 r.

Uchwała Nr XX/129/2016 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 27 kwietnia 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r., jak i uchwała Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r. zostały skonstruowane zgodnie z obowiązującymi zasadami opracowywania aktów prawa miejscowego. Rada Powiatu Łowickiego podjęła przedmiotowe uchwały mając na uwadze wypełnienie normy zawartej w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 45 poz. 271, Nr 234 poz.1570 i Nr 227 poz.1505;

z 2009 r. Nr 18 poz. 97, Nr 31 poz. 206, Nr 98 poz. 817, Nr 95 poz. 788 i Nr 92 poz. 753; z 2010 r. Nr 78 poz. 513 i Nr 107 poz. 679; z 2011 r. Nr 63 poz. 322, Nr 82 poz. 451, Nr 106 poz. 622, Nr 112 poz. 654, Nr 113 poz. 657 i Nr 122, poz. 696; z 2012 r. poz.1342 i 1544; z 2013 r. poz.1245; z 2014 r. poz.1491 i 822; z 2015 r. poz. 28, 277, 875, 788, 1771, 1926, 1991, 1830, 1991 i 1918).

Projekty przedmiotowych uchwał uzyskały pozytywne opinie wydane przez samorządy lokalne, tj. wójtów gmin z terenu Powiatu Łowickiego, Burmistrza Miasta Łowicza oraz Okręgową Radę Aptekarską w Łodzi. Ponadto, projekty uchwał zostały również przedstawione na Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli. Podczas omawiania projektów uchwał na posiedzeniu nie zgłoszono żadnych zastrzeżeń co do ich treści.

Przechodząc do aspektów merytorycznych, podnieść należy, iż na terenie Powiatu Łowickiego zlokalizowanych jest 29 aptek ogólnodostępnych oraz 2 punkty apteczne, które w ocenie Rady Powiatu Łowickiego są dostosowane do potrzeb miejscowej ludności oraz w pełni zapewniają dostępność do powszechnie świadczonych przez apteki usług. Funkcjonujące apteki są równomiernie rozmieszczone na terenie powiatu. W każdej z 10 gmin wiejskich zlokalizowana jest apteka, w większości z nich funkcjonują dwie, a nawet trzy apteki. Łącznie na terenie gmin wiejskich funkcjonuje 13 aptek oraz 2 punkty apteczne, natomiast w mieście Łowiczu prowadzonych jest 16 aptek. Rada Powiatu Łowickiego przy podejmowaniu uchwały wzięła również pod uwagę liczbę mieszkańców Powiatu. Na terenie miasta Łowicz zamieszkuje około 30.000 osób, natomiast na terenach gmin wiejskich około 50.000 osób. Działalność aptek w sposób określony w przedmiotowych uchwałach pozostaje w pełni dostosowana i zabezpiecza świadczenia w stosunku do liczby obsługiwanej ludności. Dla przykładu - w Gminie Chąsno zamieszkiwanej przez ok. 3.500 mieszkańców funkcjonuje jedna apteka, natomiast w Gminie Nieborów zamieszkiwanej przez ok. 10.000 osób funkcjonuje apteka i punkt apteczny.

Rada Powiatu Łowickiego ustalając w załącznikach do przedmiotowej uchwały rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego pozytywnie oceniła lokalizację aptek na terenie powiatu. Rada wzięła przy tym pod uwagę skupiska ludności na danym terenie. Przynajmniej jedna zlokalizowana w każdej gminie apteka znajduje się w bliskim sąsiedztwie prowadzonego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej udzielającego świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, co znacznie ułatwia pacjentom korzystającym z porad lekarskich zrealizowanie otrzymanej recepty. Wszystkie apteki funkcjonujące na terenie powiatu działają w godzinach pracy miejscowych NZOZ-ów, jak również w dni wolne od pracy – soboty.

Rada Powiatu Łowickiego przy podejmowaniu przedmiotowych uchwał rozważyła również aspekt zapewnienia dostępności do świadczeń w porze nocnej, niedziele i święta oraz inne dni wolne od pracy. Dokonując analizy w tym zakresie Rada uznała, że w sytuacji wystąpienia nagłych zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu mieszkańców, w szczególności po godzinach pracy miejscowych NZOZ-ów, kierują się oni do

największego miasta na terenie powiatu. Zazwyczaj bowiem w przypadkach nagłych, trudnych do przewidzenia, gdy zaistnieje potrzeba podania leku sytuacje takie poprzedzone są koniecznością skorzystania z porady lekarskiej. Uzyskanie takiej pomocy jest możliwe na terenie powiatu tylko w mieście Łowiczu. Rolę tę spełnia Nocna i Świąteczna Pomoc Lekarska, która świadczona jest na terenie powiatu tylko w Zespole Opieki Zdrowotnej w Łowiczu z siedzibą przy ul. Ułańskiej 28. W interesie pacjentów pozostaje wówczas to, iż po skorzystaniu z tej pomocy mają oni możliwość zrealizowania na miejscu przepisanej recepty. Najlepszym i najszybszym sposobem jest bowiem zapewnienie dostępu do leków w tej samej miejscowości, w której dyżurują lekarze w ramach NPL –u, codziennie po godzinie 18, w porze nocnej, niedziele i święta i inne dni wolne od pracy. Ustalając zarówno rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r. (Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie powiatu łowickiego na 2016 r.) oraz harmonogram alternatywnych dyżurów aptek ogólnodostępnych w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy na terenie miasta Łowicza na 2016r. (Załącznik nr 2 do uchwały Nr XV/96.2015r. j.w.) Rada uznała, że zasadne i celowe jest zlokalizowanie apteki pełniącej dyżury całodobowe w mieście Łowiczu – w szczególności ze względu na działanie NPL – u w ZOZ w Łowiczu. Za takim rozwiązaniem przemawia również fakt, że pomoc medyczna świadczona przez lekarzy prowadzących indywidualne prywatne praktyki lekarskie świadczona jest głównie w Łowiczu. Zarówno zatem porady lekarskie świadczone w zakresie POZ po godzinach pracy NZOZ-ów, jak i porady specjalistyczne udzielane są głównie na terenie miasta Łowicza. Wskazanie apteki pełniącej dyżury całodobowo w tej miejscowości stwarza zaplecze odpowiedniego dostępu do leków. Rada Powiatu Łowickiego za istotne uznała bowiem kryterium rzeczywistych potrzeb ludności, które powinno w optymalny sposób zaspokajać oczekiwania lokalnej społeczności.

Istotny w tej sytuacji jest również fakt, iż od kilku lat mieszkańcy Powiatu Łowickiego mają utrwaloną wiedzę dotyczącą funkcjonowania apteki całodobowej „Słoneczko” w Łowiczu. Informacja o tej sytuacji jest przypominana mieszkańcom powiatu w prasie lokalnej oraz w publikacjach okolicznościowych np. w kalendarzach. Rada Powiatu uznała, że ta dobra i sprawdzona praktyka w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Stan taki utrzymuje się na terenie Powiatu Łowickiego od kilku lat. Rada Powiatu Łowickiego nie ma wiedzy na temat jakichkolwiek zakłóceń w ustalonym systemie pracy aptek na terenie powiatu, nie zarejestrowano też żadnej skargi lub uwagi w zakresie niedogodności bądź niedostatecznego dostępu do usług świadczonych przez apteki działające na terenie powiatu.

Radni Powiatu Łowickiego będący przedstawicielami oraz reprezentując mieszkańców z terenu gmin wiejskich nie wskazali nigdy zainteresowania lokalnej społeczności potrzebą świadczenia pracy przez apteki poza godzinami pracy miejscowego NZOZ lub w niedziele, święta lub inne dni wolne od pracy. Wobec powyższego nie ma uzasadnienia dla wyznaczania czasu pracy miejscowych aptek w porze nocnej, niedziele i święta i inne dni wolne od pracy.

Dla potrzeb przygotowania niniejszego stanowiska dokonano analizy uchwał Rady Powiatu Łowickiego w sprawie określania rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu w latach 2010-2015. W świetle tych samych, które aktualnie obowiązują przepisów prawnych, konstrukcja podejmowanych uchwał była identyczna. W stosunku do roku 2010 zmniejszyła się ilość prowadzonych aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu tylko o jedną aptekę funkcjonującą na terenie miasta Łowicza. Na terenach gmin wiejskich ilość prowadzonych aptek nie uległa zmianie. Czas pracy funkcjonujących aptek również nie uległ znaczącej zmianie, oprócz apteki w Kiernozi, która podjęła dodatkowo czynności w niedziele.

Zarówno uchwały, jak i załączniki tychże uchwał, w wymienionym powyżej okresie, stanowiące akty prawa miejscowego nie były nigdy kwestionowane przez organ nadzoru.

Dodatkowym uzasadnieniem dla powyższego stanowiska jest okoliczność, iż rozkład aptek zawarty w przedmiotowych uchwałach pozostaje w zgodzie z utrwaloną linią orzecznictwa sądów administracyjnych, która to wskazuje na zgodność analizowanej uchwały z przepisami (por. wyrok NSA w Warszawie z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie II GSK 1338/10, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 14 maja 2013 r. w sprawie IV SA/Wr 129/13, wyrok WSA w Poznaniu z dnia 11 czerwca 2014 r. w sprawie IV SA/Po 169/14, wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie II SA/Go 271/13).

Z powołanych orzeczeń wynika, iż w pełni uzasadnione jest usytuowanie apteki czynnej całodobowo w centralnym mieście znajdującym się na terenie powiatu. W jednym z powołanych wyroków sąd wskazał, iż „zrozumiałym i słusznym założeniem organu powiatu, zgodnym z art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego - przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek - jest przyjęcie, że prawo każdego mieszkańca powiatu do świadczeń farmaceutycznych w porze nocnej i w dni wolne od pracy będą realizować apteki znajdujące się w największym ośrodku powiatu, gdzie zamieszkuje przeważająca część mieszkańców (uwzględniając w tym bezpośrednie sąsiedztwo). Tu niewątpliwie potrzeby ludności w zakresie korzystania ze świadczeń farmaceutycznych w dni inne niż powszednie oraz w nocy są z pewnością największe, a nadto najłatwiejszy jest dostęp także z miejscowości położonych na peryferiach powiatu”. Co więcej, z orzeczeń tych wynika, iż o naruszeniu art. 94 ust. 1 Prawa farmaceutycznego można mówić dopiero w sytuacji, gdy Rada Powiatu w podjętej uchwale nie wyznaczy w ogóle apteki na terenie powiatu świadczącej dyżury całodobowo bądź dyżur taki pełni jedynie w wybrane dni tygodnia. W związku z tym, przywołane w treści uzasadnienia zawiadomienia orzeczenie pozostaje w oderwaniu od utrwalonej linii orzecznictwa sądów.

W świetle powyższego uznać należy, że Rada Powiatu Łowickiego stosownie do zapisów w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy Prawo farmaceutyczne, w sposób zgodny z ich treścią ustaliła rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego i to w sposób dostosowany do potrzeb ludności powiatu oraz zapewniający dostęp do świadczeń w porze nocnej, niedziele i święta i inne dni wolne od pracy. Nie sposób zatem mówić w tej sytuacji o wystąpieniu sprzeczności przedmiotowych uchwał z prawem,

o jakiej mowa w art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Ponadto, jak już była mowa na wstępie, wątpliwości organu nadzoru dotyczą *de facto* uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych funkcjonujących na terenie Powiatu Łowickiego na 2016 r. W tej zatem sytuacji, nie znajduje zastosowania powołany przez organ art. 79 ust. 5 ustawy o samorządzie powiatowym. Nie mniej jednak, mimo braku podstaw ku temu, tut. Rada działając z daleko idącej ostrożności niniejszym przedkłada swe stanowisko z uwzględnieniem również uchwały Nr XV/96/2015 Rady Powiatu Łowickiego z dnia 29 grudnia 2015 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, brak jest podstaw do prowadzenia w niniejszej sprawie postępowania nadzorczego, bowiem jak już wykazano powyżej, żadnej z przedmiotowych uchwał nie sposób przypisać wadliwości w postaci sprzeczności z prawem. W związku z tym, Rada wnosi o uwzględnienie jej stanowiska w toku prowadzonego postępowania.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Górski

187

187